

Besvarelse af spørgsmål fra Landbrug og Fødevarer vedr. vandrådsarbejdet

Landbrug og Fødevarer har d. 27. september 2017 fremsendt 12 spørgsmål til vandrådsarbejdet, som fremgår med kursiv nedenfor. For hvert spørgsmål angives Miljø- og Fødevarerministeriets besvarelse.

- 1) *"Kan det bekræftes, at det i forbindelse med vandrådernes indspil til opgave 2 vedrørende karakterisering af vandløb er muligt at foreslå at underopdele et vandområde, således at delstrækninger, hvor vandløbet fx er rørlagt eller på anden måde væsentligt ændret af menneskelige aktiviteter, der gør det umuligt eller uforholdsmæssigt dyrt at opnå god økologisk status, kan karakteriseres som stærkt modificeret, mens andre delstrækninger op eller nedstrøms, kan karakteriseres som naturlige? Og kan det samtidig bekræftes, at denne tilgang er i overensstemmelse med EU's guidance document No. 2?"*

Svar: Det vil som en supplerende oplysning være muligt at foreslå en underopdeling af et vandområde, så en konstaterbar fejl i den nuværende inddeling kan rettes. Med henblik på ikke yderligere at forøge kompleksiteten i vandrådsarbejdet er det dog besluttet at fokusere arbejdet på de allerede eksisterende vandområder. Vandområdet udgør den administrative enhed i vandrammedirektivet, og det er på dette niveau at fx tilstand og miljømål fastlægges. Danmark vurderes i forvejen at have en relativt detaljeret vandområdeinddeling, hvilket vil blive endnu mere udpræget ved en opdeling af de eksisterende vandområder. Mindre vandområder vil som følge af den mere konkrete geografiske placering samtidig begrænse mulighederne for at finde lokale løsninger, når fremtidige indsatser i vandområdeplanerne vil skulle gennemføres.

Såfremt der konstateres fejl i vandområdeinddelingen i forbindelse med vandrådsarbejdet er det naturligvis muligt at indsende supplerende oplysninger herom. Miljøstyrelsen vil gerne i dialog med kommuner og organisationer om sådanne forhold. I det tilfælde, der konstateres en fejl i vandområdeinddelingen vil den blive ændret.

Det er korrekt, at det vejledende guidance document no. 2 i afsnit 3.2.5 beskriver hvordan en modificeret delstrækning af et vandløb kan inddeles i et selvstændigt vandområde, hvis de fysiske ændringer betyder, at der ikke kan opnås god økologisk tilstand. Det er dog ikke i sig selv en fejl i vandområdeinddelingen at visse dele af et vandområde er fysisk modificeret, hvilket også fremgår af guidance document no. 4 om udpegning af kunstige og stærkt modificerede vandområder, jf. s. 32-34.

- 2) *"Vandråd kan i forbindelse med opgave 1 om afgræsning af vandløb under 10 km² indgive en begrundet vurdering af, at et vandløb, som lever op til kriterierne, skal udgå af vandområdeplanerne eller omvendt. Miljøstyrelsen har i et følgebrev af 25. april 2017 til sekretariatskommuner og vandråd således uddybet, at det betyder, at vandrådene som supplement til faktatjek af de opdaterede kriterier, også har mulighed for at indsende yderligere oplysninger om de konkrete vandløb, hvor der er begrundelse for, at de enten skal medtages eller udgå. Det vil være godt med en yderligere præcisering af, hvilke oplysninger, der kan lægges vægt på i forbindelse med en supplerende vurdering af vandløb. Det fremgår af vejledningen, at det fx kan være oplysninger om udtørring, men hvilke andre forhold kan også være relevante?"*

Svar: Vandføring i form af fx sommerudtørring kan være en et relevant forhold at inddrage uden, at der har været forskningsmæssigt grundlag for at kunne opstille en relation mellem vandføring og målopfyldelse, hvormed det vil være muligt at inddrage dette som et afgrænsningskriterie. MST har i forbindelse med udarbejdelse af kriterier for afgræsning af vandløbene efterspurgt AU og DTU Aquas vurdering af hvilke yderligere relevante forhold, der kunne indgå. De har ikke fundet anledning til at inkludere yderligere.

- 3) *"I forbindelse med høringen af vandområdeplanerne blev der indsendt over 7.000 høringssvar, hvoraf en meget stor del vedrørte vandløb, og herunder mange små type 1 vandløb. I høringssvarene ligger således en lang række supplerende oplysninger, der også kan kvalificere, hvilke små vandløb, der bør være inddraget i vandområdeplanerne og hvilke der bør tages ud. Vil disse høringssvar og de supplerende oplysninger om lokale forhold, som ligger her, blive gennemgået igen af styrelsen i lyset af den nuværende proces?"*

Svar: De indsendte høringssvar til udkast til vandområdeplanerne 2015-2021 er ikke rettet mod de opgaver som kommuner og vandråd efterfølgende er blevet tillagt i forbindelse med det aktuelle arbejde. Høringssvarene er desuden blevet behandlet og inddraget i vandområdeplanerne 2015-2021 i det omfang, der har været fundet grundlag herfor. Opfølgningen på høringssvarene er beskrevet i lokale og overordnede høringsnotater, som er tilgængelige på Miljøstyrelsens hjemmeside.

Såfremt der i forbindelse med udarbejdelse af høringssvarene har været fremdraget oplysninger, som kan være relevante for kommunernes og vandrådernes nuværende opgaver, vil medlemmer af vandrådene naturligvis kunne inddrage disse igen i drøftelserne.

- 4) *"Hvordan skal man som vandråd eller enkelt vandrådsmedlem forholde sig til de eventuelle vandløb, det ikke har været muligt for vandrådet at behandle, fx pga. manglende tid?"*

Svar: Det er ikke et krav at alle vandløb behandles. Miljø- og Fødevarerministeriet opfordrer til at kræfterne anvendes på at nå kvalificere de vandløb, som man lokalt finder relevante. Udgangspunktet er at opgaven løses i det samlede vandråd, så sekretariatskommunen kan indsende de samlede indmeldinger herfra. Skulle det ske, at der fx ikke er tid til at vandrådet og kommunerne kan nå at behandle alle de vandløb, som hele eller dele af vandrådet ønsker at indsende oplysninger om, kan vandrådet eller enkelte medlemmer dog selv maile direkte til vandplanlaegning@mst.dk. Med henblik på oplysningernes anvendelighed opfordres som minimum til at angivne vandområdenummer samt hvilket kriterie, der indsendes oplysninger om. Miljø- og Fødevarerministeriets udgangspunkt for dokumentation fremgår af Vejledning til kommuner og vandråd.

- 5) *"Hvad skal man som vandrådsmedlem gøre, hvis man konstaterer fejl i miljøgis, men kommunen ikke ønsker at gå ind i en procedure for at få rettet fejlen? Hvordan sikres det, at fejlen bliver rettet på centralt niveau?"*

Svar: Miljø- og Fødevareministeriet opfordrer til at problemstillingen afklares lokalt med henblik på at opnå en fælles forståelse af om der rettelig er tale om fejl. Dokumentation for, at der er tale om en fejl i det faglige grundlag for vandrådsarbejdet, kan fremsendes sammen med indberetningerne vedr. opgave 1 og opgave 2 eller som en supplerende oplysning. Miljøstyrelsen modtager gerne information herom. Miljø- og fødevareministeren har en klar forventning om, at fejl bliver rettet.

Skulle det ske, at der fx ikke er tid til at vandrådet og kommunerne kan nå at behandle konstaterede fejl, som hele eller dele af vandrådet ønsker at indsende supplerende oplysninger om, kan vandrådet eller enkelte medlemmer dog selv maile direkte til vandplanlaegning@mst.dk.

- 6) *"Der blev på mødet sat spørgsmålstegn ved, hvorvidt vandrådsarbejdet er i overensstemmelse med forvaltningsretten og den grundlovssikrede private ejendomsret for så vidt, at der ikke sikres høring af vandrådets udtalelser hos alle berørte lodsejere. Hvad er jeres vurdering af dette forhold?"*

Svar: Vandrådene, jf. kapitel 7 i lov om vandplanlægning, træffer ikke afgørelser eller fastsætter bindende regler, men bidrager ved arbejdet med opgave 1 og 2 alene med oplysninger til brug for politisk beslutning om ændring af bekendtgørelse om henholdsvis miljømål og indsatsprogrammer.

Efter politisk beslutning vil udkast til de ændringer af bekendtgørelserne, som vandrådsarbejdet medfører, blive sendt i en 8 ugers offentlig høring, jf. §§ 28 og 29 i lov om vandplanlægning, og det er derfor Miljøstyrelsens vurdering, at der bliver foretaget den jf. lovgivningen nødvendige høring..

- 7) *"En del vandløb kan ikke vurderes i forbindelse med opgave 2 om karakterisering af vandløb. Det drejer sig bl.a. om vandløb, hvor der er fastlagt en indsats i vandplan 1. Disse vandløb er låst for editering i GIS-værktøjet. Såfremt nogle af disse vandløb - uanset den planlagte indsats – alligevel af vandrådet vurderes at skulle karakteriseres som enten kunstige eller stærkt modificerede, vil der så være mulighed for at indsende supplerende oplysninger til dette? Og vil der være mulighed for, på baggrund af de supplerende oplysninger, at karakteriseringen ændres?"*

Svar: Der er fastlagt en afgrænsning af opgave 2 med henblik på at fokusere opgaven på vandløb, som det er muligt at udpege som kunstige eller stærkt modificerede. Det forudsættes at den indsats, der gennemføres med indsatsprogrammet i vandområdeplanerne vil sikre målopfyldelse. Såfremt der modtages supplerende oplysninger om at grundlaget for afgrænsningen ikke er korrekt, herunder at indsatsen ikke vil sikre målopfyldelse, vil det naturligvis ligeledes være muligt at argumentere for at betingelserne er opfyldte for at vandområdet vil kunne udpeges som kunstigt eller stærkt modificeret.

- 8) *"Vandløb med ukendt tilstand indgår heller ikke i opgave 2 om karakterisering af vandløb. Hvor mange km vandløb fordelt på de 23 hovedvandoplande er sorteret fra opgaven som*

følge af ukendt økologisk tilstand? Vil der blive mulighed for på et senere tidspunkt at vurdere karakteriseringen af vandløb med ukendt økologisk tilstand og/eller ukendt okkerpåvirkning?”

Svar: Tabellen nedenfor viser de vandområder, der har ukendt tilstand og i øvrigt opfylder betingelserne for at indgå i opgave 2, herunder indgår i den tekniske afgrænsning, ikke allerede er udpeget som kunstige eller stærkt modificerede, og ikke har en planlagt fysisk indsats i vandområdeplanerne 2015-2021.

Hovedvandopland	Længde af vandområder (km)	Antal vandområder
1.1	18	19
1.10	266	187
1.11	130	141
1.12	46	66
1.13	29	41
1.14	15	16
1.15	39	48
1.2	144	102
1.3	10	14
1.4	54	25
1.5	162	143
1.6	47	43
1.7	28	37
1.8	72	42
1.9	17	14
2.1	58	28
2.2	27	15
2.3	13	17
2.4	46	48
2.5	165	103
2.6	32	37
3.1	50	64
4.1	30	11
I alt	1498	1261

Udkast til vandområdeplanerne 2021-2027 (VP3) skal sendes i høring 22. december 2020, hvor der også vil være mulighed for at forholde sig til eventuel ny viden vedrørende den økologiske tilstand og okkerpåvirkningen. Der er ikke politisk taget stilling til, hvordan den øvrige interessentinddragelse forud for VP3 nærmere skal tilrettelægges.

- 9) *”En række type 1 vandløb har ukendt økologisk tilstand og/eller ukendt okkerpåvirkning. Grundlaget for at vurdere vandløbets økologiske potentiale er som følge heraf ikke fyldestgørende, hvilket bl.a. er problematisk for så vidt angår okkerpåvirkning, som er*

afskæringskriterium. Vil der være mulighed for at revurdere, hvorvidt disse vandløb skal omfattes af vandområdeplanerne, hvis der på et senere tidspunkt foreligger viden om, at vandløbet fx har en okkerpåvirkning, som forhindrer opnåelse af god økologisk tilstand?"

Svar: Udkast til vandområdeplanerne 2021-2027 (VP3) skal sendes i høring 22. december 2020 hvor der også vil være mulighed for at forholde sig til eventuel ny viden vedrørende okkerpåvirkningen. Der er ikke politisk taget stilling til, hvordan den øvrige interessentinddragelse forud for VP3 nærmere skal tilrettelægges.

- 10) *"Hvor mange km små vandløb fordelt på de 23 hovedvandoplande lever kun op til ét af DCE's kriterier (dvs. enten slyngningsgrad, fald eller fysisk indeks) og indgår som følge heraf i Miljøstyrelsens forslag til afgræsning af vandområder til VOP 2?"*

Svar: I bilag 2 fanebladet "Spg. 10" ses antallet af vandområder, der indgår i afgrænsningen, har et opland under 10 km² og kun ét af DCE's kriterier er opfyldt (dvs. enten slyngningsgrad, fald eller fysisk indeks). I tabellen er vandområderne desuden sorteret efter om målopfyldelse er opfyldt eller ej, idet dette kriterie også indgår i vandrådsarbejdet.

- 11) *"Hvor mange km små vandløb fordelt på de 23 hovedvandoplande med ukendt økologisk tilstand indgår i Miljøstyrelsens forslag til afgræsning af vandområder til VOP 2, og hvor mange af disse vandområder har alene målopfyldelse på ét kriterie (DVFI)?"*

Svar: Af nedenstående tabel ses de vandområder med et opland under 10 km², der indgår i Miljøstyrelsens tekniske udkast til afgræsning af vandområder til VOP 2 og har ukendt samlet målopfyldelse.

Hovedvandopland	Længde af vandområder (km)	Antal vandområder
1.1	19	20
1.10	211	171
1.11	120	137
1.12	49	79
1.13	28	50
1.14	14	18
1.15	44	61
1.2	69	76
1.3	7	14
1.4	21	15
1.5	118	129
1.6	37	41
1.7	25	43
1.8	43	34
1.9	10	12
2.1	10	11
2.2	6	7
2.3	10	16
2.4	30	44
2.5	68	66
2.6	30	46
3.1	49	64
4.1	21	7
I alt	1041	1161

Miljø- og Fødevareministeriet forstår anden del af spørgsmålet fra Landbrug og Fødevarer som værende: Hvor mange km små vandløb fordelt på de 23 hovedvandoplande i Miljøstyrelsens afgrænsning af vandområder til VOP 2 er tilstandsbedømt med ét kvalitetselement.

Tilstandsvurderingen fremgår af bilag 2 faneblad "Spg. 11". I kolonnen "antal bedømte kvalitetslementer" fremgår antallet af tilstandsvurderede kvalitetslementer.

Følgende elementer tilstandsvurderes ikke:

I typologi 1 vandløb tilstandsvurderes planter ikke.

Fisk tilstandsvurderes ikke i vandløb uden fiskeinteresse.

Makroinvertebrater tilstandsvurderes ikke i blødbundsvandløb.

Antallet af kvalitetslementer der maksimalt kan tilstandsvurderes fremgår af kolonnen "maksimalt bedømte kvalitetslementer".

12) ”Endelig vil det være nyttigt med en opgørelse af, hvilke og hvor mange km vandløb der i forhold til tidligere vandløbstema (endelige vandområdeplaner) har skiftet typologi fra små (type 1) til mellemstore (type 2) og omvendt.”

Svar: Typeinddelingen af vandløb bestemmes ud fra flere komponenter og ikke blot oplandsstørrelsen (<http://mst.dk/media/121345/retningslinjer-vandomraadeplaner-for-anden-planperiode.pdf>):

DCE har beregnet oplandsstørrelsen i forbindelse med vandrådenes arbejde, typologien er ikke opdateret som følge heraf, nedenstående opgørelse viser derfor vandområder af type 1 med et opland større end 10 km², og hvor mange vandløb af hhv. type 2 og 3 med et opland mindre end 10 km².

	Antal vandområder	Længde af vandområder (km)
Vandløb af type 1, der indgår i afgrænsning og ligger indenfor oplande større end 10 km ²	481	2091
Vandløb af type 2, der indgår i afgrænsning og ligger i oplande mindre end 10 km ²	192	356
Vandløb af type 3, der indgår i afgrænsning og ligger i oplande mindre end 10 km ²	1	2

Vandområderne fremgår af Bilag 2 fanebladet ”Spg. 12”.